

Správa z úradnej kontroly potravín za mesiac november 2018

V období od 1.11. do 30.11. 2018 vykonali inšpektori orgánov Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky (RVPS) v zmysle zákona č.152/95 Z.z. o potravinách v aktuálnom znení 5 374 úradných kontrol potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu. Z uvedeného počtu bolo 259 kontrol s nedostatkom, celkovo bolo zistených 685 nedostatkov. Prekontrolovaných bolo 1 548 právnych subjektov a 2 569 prevádzok.

Tabuľka č. 1 Vykonané kontroly

Počet kontrol	Počet kontrol s nedostatkom	% kontrol s nedostatkom	Počet nedostatkov	Počet skontrolovaných subjektov	Počet kontrolovaných prevádzok
5 374	259	4,8	685	1 548	2 569

Tab. č. 2 Kontroly právnych subjektov, prevádzok a nedostatky

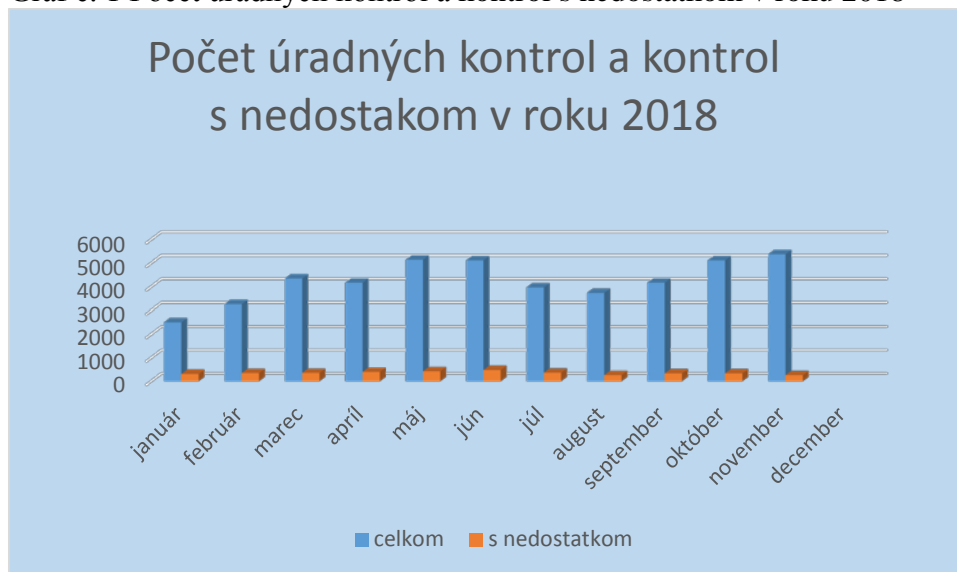
Činnosť	Počet subjektov	Počet prevádzok	Počet kontrol celkom	Počet kontrol bez nedostatku	Počet kontrol s nedostatkom	% kontrol s nedostatkom
Baliareň - Balenie	10	10	12	12	0	0,0
Colný sklad	3	3	4	4	0	0,0
Distribútor	36	36	52	48	4	7,7
Dodávanie miestnym maloobchodným prevádzkarniam	1	1	2	2	0	0,0
Dovoz z tretích krajín	101	105	274	273	1	0,4
Dovoz z tretích krajín - osobná spotreba	5	5	5	5	0	0,0
Hypermarkety a supermarkety	47	362	913	848	65	7,1
Charitatívna organizácia	1	1	1	1	0	0,0
Internetový predaj	21	21	22	20	2	9,1
Malá predajňa - Stánkový predaj (okrem trhového miesta)	29	33	43	41	2	4,7
Malé predajne	529	648	1333	1277	56	4,2
Malé predajne - ambulatný predaj	15	15	23	22	1	4,3
Malé predajne - Čerpacia stanica	14	23	35	35	0	0,0
Malé predajne - DM, hračky	11	23	27	25	2	7,4

Miestna, obmedzená, okrajová činnosť	1	1	1	1	0	0,0
Pestovateľská pálenica	20	20	20	19	1	5,0
Poľnonákup	1	1	1	1	0	0,0
Prebaľovanie	2	2	2	2	0	0,0
Predaj konečným spot. na mieste vo vlastnej predajni	18	21	27	25	2	7,4
Predajný automat	4	6	6	5	1	16,7
Prepravca	9	9	9	9	0	0,0
Priamy predaj konečným spotrebiteľom na farme/ z dvora	3	3	5	5	0	0,0
Prvovýroba - produkcia, zber, chov, lov, mlieko.	43	43	51	51	0	0,0
Stredné predajne	261	615	1436	1343	93	6,5
Trhové miesto (stánok s trvalým stanovišťom)	9	9	13	10	3	23,1
Veľkoobchodný sklad	163	182	333	323	10	3,0
Verejný sklad	3	3	3	3		0,0
Výroba	432	451	685	670	15	2,2
Výroba - Dopekanie	21	36	36	35	1	2,8

Tab. č. 3 Prehľad o počte kontrol a nedostatkov vykonaných v jednotlivých mesiacoch roku 2018

Mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	I. polrok
Kontroly	2 507	3261	4 346	4 167	5 141	5 114	25 027
Kontroly s nedostatkami	309	348	354	398	423	476	2 363
% kontrol s nedostatkom	12,3	10,7	8,1	9,6	8,2	9,3	9,4
Počet nedostatkov	1 018	1 281	1 404	1 523	1 428	1 592	8 423
Mesiac	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	II. polrok
Kontroly	3 967	3 733	4 165	5 113	5 374		
Kontroly s nedostatkami	364	262	334	336	259		
% kontrol s nedostatkom	9,2	7,0	8,0	6,6	4,8		
Počet nedostatkov	1 246	967	1 459	1 169	685		

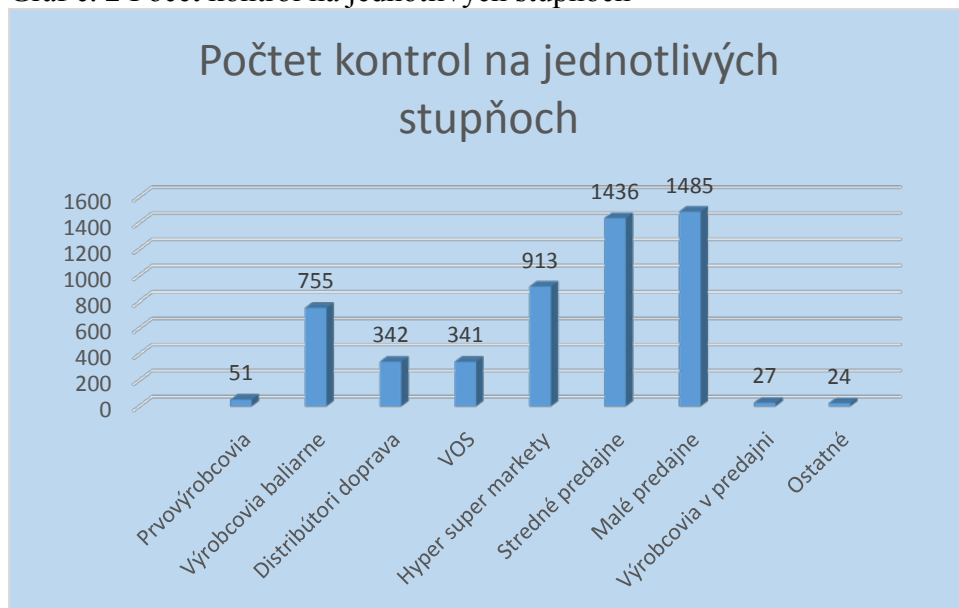
Graf č. 1 Počet úradných kontrol a kontrol s nedostatkom v roku 2018

Tab. č. 4 Počet kontrol na jednotlivých stupňoch v roku 2018

Mesiac v roku	Prvovýrobcovia	Výrobcovia, baliarne	Distribútori a dopravcovia, dovozcovia	Veľkoobchodné sklady	Hyper a supermarkety	Stredné predajne	Malé predajne	Výrobcovia predávajúci vo vlastnej predajni	Ostatné, malé množstvá, internetový predaj
I.	9	305	202	168	315	709	729	52	18
II.	16	346	210	210	422	1 096	874	73	14
III.	14	520	248	280	719	1 335	1124	84	22
IV.	57	778	282	293	563	1 087	1 050	37	20
V.	238	843	284	375	620	1 375	1346	44	16
VI.	120	892	307	331	698	1 262	1 442	41	21
VII.	86	730	266	255	549	933	1 106	27	15
VIII.	72	559	265	201	498	970	1 129	21	18
IX.	93	703	228	256	628	993	1 083	20	161
X.	87	926	365	347	687	1 196	1 436	29	40
XI.	51	755	342	341	913	1 436	1485	27	24
XII.									

Graf č. 2 Počet kontrol na jednotlivých stupňoch

Z celkového počtu kontrol 5 374 bolo najviac úradných kontrol v mesiaci vykonaných v malých predajniach 1485 (27,6 %), potom nasledujú stredné predajne 1 436 (26,7 %) a hyper a supermarkety 913 kontrol (17,0 %).

Sankcie uložené za zistené nedostatky

Blokové pokuty

Uložených bolo 61 blokových pokút v celkovej výške 2 036 €. Ďalšie nedostatky, ktoré boli zistené počas výkonu úradných kontrol sa riešili v správnom konaní uložením opatrení a sankcií v zmysle zákona č. 152/95 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov.

Tab. č. 5 Počet blokových pokút podľa typu činnosti

Typ činnosti	Počet pokút	Pokuty v €
Hypermarkety a supermarkety	6	200
Malé predajne	20	530
Malé predajne - ambulatný predaj	1	10
Stredné predajne	28	966
Predaj konečným spot. na mieste vo vo vlastnej predajni	1	20
Trhové miesto (stánok s trvalým stanovišťom, príležitos	1	100
Veľkoobchodný sklad	2	60
Výroba	2	150
Celkový súčet	61	2036

Opatrenia v správnom konaní

V správnom konaní bolo uložených 6 opatrení.

Právoplatné rozhodnutia

V sledovanom období nadobudlo právoplatnosť 92 správnych konaní. Pokuty boli uložené vo výške 118 300 € Priemerná pokuta v rámci právoplatných rozhodnutí predstavovala 1 285,8 EUR, najvyššia právoplatná pokuta v tomto mesiaci predstavovala 25 000 EUR.

Tab. č. 6 Prehľad o sankciách

Sankcia	Počet	Hodnota v €
Blokové pokuty	61	2 036
Opatrenia	6	-
Správne konania – pokuty	92	118 300

Tab. č. 7 Zistené nedostatky

Typ nedostatku	Počet prevádzok s nedostatkami	Počet kontrol s nedostatkom	Počet nedostatkov celkom	Nevyhovujúci tovar kg	Hodnota tovaru v €
Hygiena technologického zariadenia, pracovné pomôcky	68	68	134	0	0
Hygiena budov, hygiena prevádzkarne	61	62	114	0	0
Označenie - nečitateľné, nedostatočné alebo nesprávne	47	50	74	1751,61	3865,36
Osobná hygiena	32	32	36	0	0
Hygiena skladovania	31	31	79	0	0
Hygiena predaja	21	21	43	0	0
po DS/DMT	19	19	61	118,78	860,71
DDD, evidencia, výskyt škodcov	12	14	14	0	0
Dodržiavanie a evidencia teplotných režimov	13	13	14	0	0
Nevyhovujúce laboratórne analýzy	13	13	14	0	0
Nevhodné na ľudskú spotrebu	9	10	12	168,89	200,96
Nedostatky v dokumentácií	7	7	7	0	0
Sanitačný poriadok, evidencia	6	6	6	0	0
HACCP, SPP a podobné systémy	5	5	12	0	0
Nevyhovujúca hygiena - Iné	5	5	8	0	0

Registrácia	4	4	4	0	0
Nevyhovujúca hygiena	4	4	6	0	0
Neznámy pôvod, neschválený alebo neregistrovaný PPP	3	4	16	62,93	184,42
Neplnenie opatrení	4	4	8	0	0
Nedostatky v skladovaní	3	3	4	0	0
Školenie zamestnancov	3	3	3	0	0
Vybavenosť šatní a sociálnych zariadení	3	3	4	0	0
Klamlivo označené alebo ponúkané na predaj klamlivým spôsobom	2	2	2	51,8	0
Neohlásenie zásielky	2	2	2	0	0
Vysledovateľnosť	1	1	5	0	0
Iné nedostatky, postúpené na príslušný RÚVZ	1	1	1	0	0
Menenie, falšovanie údajov	1	1	1	0	0
Nakladanie s odpadom	1	1	1	0	0

Tab. č. 8 Popis niektorých nedostatkov

Primárny výrobcovia, výrobcovia, baliarne
poškodené a znečistené stany v baliarni, sklade surovín a sklade múčneho hospodárstva, poškodený a olupujúci sa strop vo výrobní chleba, skladu múky, poškodené stropné kazety v šatni mužov, chýbajúci kryt osvetlenia v sklade obalov
zvýšený výskyt škodcov (potemník) v sklade so silami s uskladnenou múkou
pracovník pri nakladaní nebalených pekárenských výrobkov nepoužíval ochranné pomôcky
znečistená podlaha na viacerých miestach, okná , výskyt exkrementov- výskyt lietajúceho vtáctva
pracovníci vo výrobe nepoužívajú pracovné odevy, pokrývky hlavy
chladničky na suroviny znečistené od rôznych nečistôt a zbytkov potravín. chladnička určená na uskladnenie margarínu s poškodeným tesnením
znečistená podlaha - zvyšky z cukrárenských polovýrobkov pod regálmi v chladiacom boxe
vetranie oknami, ktoré v čase kontroly neboli vybavené sieťkami proti vnikaniu hmyzu
Distribúcia, preprava, VO sklady
na internetovej stránka prevádzkovateľ uvádza zdravotné tvrdenia
nepredložené rozhodnutie od RÚVZ
poškodená omietka steny, pavučiny na stenách, poškodená dlažba
Obchodná sieť, predaj
u nebalených mäsových výrobkov chýbal údaj o ich dátume spotreby pre spotrebiteľa na alebo pri cenovke
vo vnútornom príjme potravín - nerovnosť podlahy zadržiavanie nečistôt a vody, znečistená podlaha na viacerých miestach, poškodená stena v manipulačnej chodbe, v prípravovni zeleniny- znečistená podlaha nerezového stola, chladiaci box lahôdky - znečistená mriežka ventilátora, na stene zvyšky lepidla s plesňou, znečistený povrch niektorých mobilných kliebok

značná námraza v mraziacom boxe pekárenských výrobkov, mraziaci box s mrazenými krémami, pizzou - značná námraza, kvapkajúci kondenzát z chladiaceho telesa v rozrábke v časti uskladnenia mäsa
poškodená podlaha v sklade potravín, chráničky na elektrické vedenie nad mraziacim boxom s hydínovým mäsom nie je možné čistiť, na parapete okna sa nachádzajú pavučiny a uhynutý hmyz, miestnosť pri vstupe do skladu nevyhovuje hygienickým požiadavkám
10 druhov tovaru po DS a DMT
spoločné skladovanie predajného a nepredajného tovaru v mraziacom boxe v sklade
informačná výveska o pôvode mäsa a ostatných potrebných údajoch umiestnená pod sklom vitríny, mimo zorného poľa spotrebiteľa
zistená prítomnosť hlodavcov na predajnej ploche: trus na potravinách, regáloch, v kartónoch s potravinami a na podlahe, poškodené obaly, a v monitorovacej staničke sa nachádzali 3 ks. hlodavcov - potraviny z regálu boli stiahnuté z predaja - celkom 2644 ks v celkovej cene 2447,61 €
odstraňovanie etikiet s údajom o dátume spotreby u mäsových výrobkov
5 druhov mäsových výrobkov s neznámym pôvodom
pri manipulácii s nebalenými mäsovými výrobkami predavačka nepoužívala ochranné pracovné pomôcky
zistená znečistená klimatizačná jednotka v chladiarenskom boxe s uchovávaným mäsom, a to krvou a s výskytom námrazy

Ovocie, zelenina
80% zemiakov so zelenou šupkou na viac ako 50% plochy, 10% hľúz s klíčkami nad 3mm, výskyt hľúz s mokrou hnilobou
-v priestore prípravovne O-Z v zázemí sú na rôznych miestach skladované sadenice, v kartónoch škrupinové plody, kandizované ovocie (znemožnený prístup k umývadlu)

Odber vzoriek a laboratórne analýzy

Počas úradných kontrol bolo odobratých 1 595 vzoriek potravín a surovín, z čoho boli ku dnešnému dňu ukončené analýzy u 845 vzoriek. Požiadavkám legislatívy nevyhovelo 20 vzoriek, čo z množstva ukončených vzoriek predstavuje 2,4 %.

Tab. č. 9 Odobraté vzorky

Počet vzoriek celkom	Ukončené vzorky	Nevyhovujúce vzorky	Množstvo nevyhovujúcich v kg	% nevyhovujúcich	Celkové množstvo v kg
1 595	845	20	2 738,37	2,4	2 683 937,32

Tab. č. 10 Popis vybraných nevyhovujúcich vzoriek

Vzorka	Nevyhovujúci znak
Zelená káva 200 g	uvedené neautorizované zdravotné tvrdenia
Mliečna čokoláda s čučoriedkovým nugátom	ťažko čitateľné a jednoznačne nečitateľné niektoré povinné údaje v označení, zavádzajúce označenie s čučoriedkovým nugátom a neodlíšiteľnosť alergénov v označení
Salónky s karamelovou príchuťou	slabo viditeľné a jednoznačne nečitateľné povinné údaje o potravinách
Alesto Nut & Fruit Mix	vôňa - cudzia, výrazná po oxidácii, chuť - cudzia, po oxidácii

Pivo svetlé špeciálne 8,3% 0,5 l	neuvedenie "obj." za znakom % a neuvedenie presného zoznamu alergénov v prípade "nesladových obilnín"
Špenát baby á 125 g	prekročenie maximálnej hodnoty v parametre dusičnany.
Tvaroh homogenizovaný prírodný 1,5%	vo vzorke bola zistená prítomnosť cudzieho tuku.
Sušienka zdobená višňovým želé s príchuťou višňovou	prítomnosť konzervačnej látky, kyseliny sorbovej (E 200).
Bravčové mäso, krkovička bez kosti v celku	vôňa - cudzia, výrazné známky kazenía.
Bravčové mäso, bôčik bez kosti v celku chladené	vôňa - cudzia, výrazné známky kazenía.
Trvanlivá pikantná saláma	potrebné je v zložení výrobku na etikete doplniť množstvo zložky -bravčové mäso v hmotnostných percentách
Lízanka s praskajúcim práškom 11g	zistená stredná výška písma 0,7 mmm, najväčšia plocha obalu je menšia ako 80 cm ² , stredná výška písma musí byť väčšia alebo rovná 0,9 mmm
Knedľa parená 500 g	zistená prítomnosť konzervačnej látky E 200 kyseliny sorbovej v množstve 219 mg/kg - nepovolená konzervačná látka v parených výrobkoch
Mangalica klobása	vzorka pre zvýšený obsah chloridu sodného / 44473 mg/kg/ nevyhovela - limit je max. 40000 mg/kg
Nitran saláma	vzorka pre zvýšený obsah chloridu sodného / 46651 mg/kg/ nevyhovela - limit je max. 40000 mg/kg
Kúsky melóna v sladkom náleve	zistená stredná výška písma je 0,8 mm, najväčšia plocha obalu je väčšia ako 80cm ² , stredná výška písma musí byť väčšia alebo rovná 1,2mm

Tab. č. 11 Prehľad o počte odobratých vzoriek vo výrobe, v obchodnej sieti a pri dovoze

Miesto odberu		Odobraté vzorky			% porušení z celkového počtu odobratých vzoriek
		Vyhovujúce	Nevyhovujúce	Spolu	
Výroba		530	7	537	0,4
Obchodná sieť	Vzorky domáceho pôvodu	372	4	376	0,3
	Vzorky z ostatných krajín EÚ	496	7	503	0,4
	Vzorky z tretích krajín, neuvedené	146	2	148	0,1

	SPOLU obchodná sieť	1014	13	1027	0,8
	Vzorky odobraté pri dovoze z tretích krajín	31	0	31	0
	SPOLU uvedené vzorky	1575	20	1 595	2,5 (končené vzorky 2,4%)

Výroba – baliarne bitúnok, malé množstvá, primárny výrobcovia, výroba, spoločné stravovanie, ostatné

Obchodná sieť – doprava, dovoz, maloobchodné predajne, veľkoobchodné sklady, predajne výrobcu, internetový predaj

Tab. č. 12 Počet vzoriek odobratých na jednotlivých stupňoch

Prvovýroba	Výrobcovia, baliarne, bitúnky	Dopravcovia, distribútori, dovozcovia	Veľkoobchodné sklady	Hypermarkety a supermarkety	Stredné predajne	Malé predajne	Výrobcovia predávajúci vo vlastnej predajni	Ostatné, malé množstvá, internetový predaj
29	508	55	139	504	200	121	22	17

Graf č. 3 Počet vzoriek odobratých na jednotlivých stupňoch

Importné kontroly surovín a potravín rastlinného pôvodu

Na RVPS bolo vykonaných 328 kontrol pri dovoze surovín a potravín, pri čom bolo skontrolovaných 389 zásielok. Pri importných kontrolách bolo odobratých 31 vzoriek, z čoho bolo ku dnešnému dňu ukončených 21 vzoriek. Z ukončených vzoriek nebola nevyhovujúca vzorka.

Tab. č. 13 Počet importných kontrol a zásielok

Výsledok kontroly	Počet kontrol	Počet zásielok	Množstvo v kg
Povolená zásielka	315	374	4 455 378,31
Dočasne pozastavená zásielka	14	14	399 255,86
Znehodnotenie zásielky	1	1	10
Spolu	328	389	4 854 644,17

Tab. č. 14 Najviac kontrolované komodity podľa počtu zásielok pri dovoze

Komodita	Počet kontrol	Počet zásielok	Množstvo v kg
Výživové doplnky	38	40	24 125,89
Rafinované oleje	20	20	415 938
Figy	16	16	344 224
Grapefruity	16	16	124 141,52
Mandarínky	14	14	233 206,67
Šošovica	8	12	384 207
Káva zelená	5	12	69 851,35
Kapusta a kel	10	11	170 034
Ďatle	9	9	164 934
Kokosové orechy	9	9	147 714

Tab. č. 15 Vzorky odobraté pri importných kontrolách

Počet vzoriek	Ukončené	Nevyhovujúce	% nevyhovujúcich	Celkové množstvo v kg
31	21	0	0	329 151,18

VIANOCE

ŠVPS SR v mesiaci november vyhlásila cieľnú kontrolu s názvom “ Vianoce“, ktorá je zameraná hlavne na predaj vianočného tovaru. Počas tejto cieľnej kontroly sa vykonávajú sprísnené úradné kontroly potravín živočíšneho, rastlinného a zmiešaného pôvodu, vrátane lahôdkarských výrobkov, ktoré sa tradične predávajú a konzumujú v období Vianoc a Nového roku (ako napríklad vianočné pečivo, sušené a presladené ovocie, orechy, sezónne a citrusové ovocie, sušené huby, vianočné čokoládové a nečokoládové cukrovinky, zemiaky, medovina, kvasená kapusta, chlieb, majonézy, med, údené mäso, ryby a podobne).

-V rámci CK Vianoce, bolo do dňa 11.11.2018 vykonaných 878 úradných kontrol potravín, z čoho 20 kontrol bolo s nedostatkom. Medzi najčastejšie typy nedostatkov, ktoré boli zisťované počas týchto kontrol, patrila zlá hygiena predaja a skladovania potravín, na predajnej ploche boli zisťované potraviny po DMT a DS (napr.: sója drink schoko, syrový korbáčik údený, rôzne druhy polevy, fondán na zdobenie, orechy vlašské a sušené huby). Ďalej boli zisťované nesprávne označené alebo ponúkané potraviny na predaj klamlivým spôsobom, potraviny , ktoré boli predávané na hmotnosť- chýbal im údaj o ich zložení alebo dátume spotreby na výveske na viditeľnom mieste v blízkosti vystavovanej potraviny, taktiež boli zisťované nedostatky v rámci osobnej hygieny zamestnancov, v manipulačnom sklade bola podlaha silne znečistená hrubými nánosmi špiny, obalového materiálu, zvyškami potravín a inými nečistotami, znečistené regály, chladiace a mraziace zariadenia, nehygienický predaj

nebalených pekárske výrobkov (chýbajúce ochranné prostriedky, rukavice, sáčky , kliešte) v zápultí -neporiadok, znečistené a zaprášené zariadenia, znečistené chladiace vitríny a nákupné košíky, predaj potravín s vývojovými štádiami molí na obaloch, a taktiež skladovanie potravín nachádzajúcich sa v blízkosti drogériového tovaru.

V rámci úradného odberu vzoriek bolo počas cieleného sledovania odobratých 463 vzoriek rastlinného, živočíšneho a zmiešaného pôvodu.

Popis niektorých nevyhovujúcich vzoriek:

Vzorka	Nevyhovujúci znak
Mliečna čokoláda s čučoriedkovým nugátom	ťažko čitateľné a jednoznačne nečitateľné niektoré povinné údaje v označení, zavádzajúce označenie s čučoriedkovým nugátom a neodlíšiteľnosť alergénov v označení
Salónky s karamelovou príchuťou	slabo viditeľné a jednoznačne nečitateľné povinné údaje o potravinách
Pivo svetlé špeciálne 8,3% 0,5 l	neuviedenie "obj." za znakom % a neuviedenie presného zoznamu alergénov v prípade "nesladových obilnín"
Sušienka zdobená višňovým želé s príchuťou višňovou	prítomnosť konzervačnej látky, kyseliny sorbovej (E 200).
Tradičná medovina staroslovenská	označenie- obsah alkoholu mimo povolenú odchýlku
Arašidy pražené sušené 100 g	nevýrazný kontrast medzi písmom a pozadím a nesprávneho výberu obalového materiálu
Kandizovaný ananás - mango príchuť	označenie- zistená prítomnosť syntetického farbiva tatrazínu (E120), ktoré nie je uvedené na obale výrobku
Komprimátové púšenie - cukríky s vitamínom C	označenie- zistená stredná výška písma je 1 mm, najväčšia plocha obalu je väčšia ako 80 cm ² -nesprávne uvedené výživové údaje, v názve výrobku a v označení výživových údajov uvedený vit. C, nie je vyjadrený podielom referenčného príjmu

Cielená kontrola : Cukrovinky a konzervačné látky v nich

V mesiaci november sa uskutočnila cielená kontrola, ktorá bola zameraná na konzervačné látky v cukrovinkách. Bolo spolu odobratých 25 vzoriek, prevažne sa jednalo o želé cukrovinky a salónky. Tri vzorky pochádzali z tretích krajín, 9 vzoriek bolo vyrobených v EÚ. V rámci nevyhovujúcich vzoriek bola vyhodnotená aj vzorka z Turecka, pri ktorých chýbala v označení zloženia výrobku informácia o použitej konzervačnej látke (kyselina sorbová). Limit pre použitie konzervačnej látky v danom type výrobku nebol prekročený.

Zároveň jeden výrobok z Írska nevyhovoval v znaku označovanie – nebola dodržaná predpísaná minimálna veľkosť písma pre označenie výrobku.

Cielená kontrola kvasenej kapusty a podobných nakladaných výrobkov predávaných na trhoviskách

Cielená kontrola bola zameraná na predaj kvasenej kapusty a podobných nakladaných výrobkov predávaných na trhoviskách. Počas kontrol sa inšpektori zamerali na vysledovateľnosť tovaru, správnosť označovania, kvalitu a bezpečnosť výrobkov. Celkovo bolo vykonaných 62 kontrol, pri ktorých bolo do laboratória na analýzu odobratých 17 vzoriek. Z uvedeného počtu bolo 5 vzoriek nevyhovujúcich, čo predstavuje 30% porušenie. V 3 prípadoch predajca predával kvasenú kapustu bez vyznačenia použitých konzervačných látok, v 2 prípadoch išlo o sterilizovanú kyslú zeleninu v náleve, u ktorej rovnako neboli na obale uvedené použité konzervačné látky, čím dochádza ku klamaniu spotrebiteľa. Vzhľadom na vianočnú sezónu, cielená kontrola pokračuje až do konca kalendárneho roka.

Cielená kontrola: *Farbivá v cukrárskych výrobkoch a v jemnom pečive* (napr: medovníky, punčové rezy)

Podľa predchádzajúcich výsledkov laboratórií v cukrárskych výrobkoch stále pretrváva porušenie pri použití farbív v nich, v rámci sledovanej cielenej kontroly odobrali poverené Regionálne veterinárne a potravinové správy spolu 25 vzoriek výrobkov na prítomnosť farbív. Z celkového množstva vyhovovalo 20 vzoriek a 5 vzoriek nevyhovovalo, a to 3x punčové rezy a 2x medovníky. Dve vzorky punčových rezov obsahovali nepovolené farbivo Ponceau 4R, košenilová červená (E 124) a jeden punčový rez obsahoval farbivo košenila, kyselina karmínová (E 120), ktorá je povolená, ale nebola uvedená v zložení výrobku. Dve vzorky medovníkov mali prekročené najvyššie prípustného množstva syntetických farbív v kategórii 05..4 Dekorácie, povlaky a náplne, okrem náplní na báze ovocia zahrnutých v kategórii 4.2.4 .

Cielená kontrola: „Kvalita medoviny pred Vianocami“

CK bola vykonávaná u všetkých výrobcov medoviny v SR. V rámci CK bolo celkom odobratých do laboratórií VPÚ **29 vzoriek**, z ktorých ku dnešnému dňu **5 vzoriek** medoviny nebolo v súlade s požiadavkami platnej európskej a slovenskej legislatívy. 10 vzoriek je doposiaľ neukončených. **Zistené nedostatky:**

Správnosť a úplnosť označovania medoviny

- **Stredná výška písma** údajov o označení alergénov (siričitany) a dátumu plnenia medoviny bola zistená len 0,9 mm, pričom limit je minimálne 1,2 mm
- **Nebol uvedený skutočný obsah** alkoholu u medoviny, ale uvedený údaj – obsah alkoholu max. 14 %
- Skutočný obsah alkoholu **nie je uvedený v objemových percentách** (% obj.), len v %
- Bola zistená prítomnosť konzervačnej látky kyseliny sorbovej (ktorá je povolená u medoviny) a prítomnosť oxidu siričitého (alergén), pričom na etikete **neboli vyznačené v uvádzanom zložení** – ide o uvedenie spotrebiteľa do omylu, že prídavné látky tam nie sú
- Neoznačenie povinných údajov **oxidu siričitého ako alergénu a obsahu alkoholu** na obale výrobku

Fyzikálno-chemický rozbor

- Zistený skutočný obsah alkoholu vyjadrený v objemových percentách **nezodpovedal deklarovaným hodnotám alkoholu** na etikete –
Deklarovaná hodnota – 12 % obj., Zistená hodnota – 9,7 % obj.
Deklarovaná hodnota – 13 % obj., Zistená hodnota – 15,8 % obj.

Senzorický rozbor

- 2 vzorky medoviny v organoleptických znakoch – vôňa a chuť neboli v súlade s nariadením EP a Rady č.178/2002, čl.14 z dôvodu nečistej vône a chuti – po oxidácii, po myšine a kyseline octovej.

- 1 vzorka medoviny neprijateľná pre ľudskú spotrebu pre neharmonickú chuť, nečistú po myšine.

Cielená kontrola zameraná na konzumné zemiaky:

RVPS SR vykonala cieľnú kontrolu zameranú na kontrolu kvality zemiakov predávaných v obchodnej sieti, ktorej cieľom bolo overenie:

- pôvodu tovaru - výsledovateľnosť zemiakov,
 - vnútorného systému predajcu na skladovanie a uchovávanie zemiakov a na manipuláciu s nimi tak, aby nedochádzalo k ich znehodnoteniu,
 - kontrolu označovania zemiakov
 - kontrolu kvality zameranú na voľným okom viditeľné chyby zemiakov, ktoré ovplyvňujú ich vhodnosť na ľudskú spotrebu, napr. zelené zemiaky, hniloba a pod.
- Medzi najčastejšie zisťované nedostatky patrila nekvalita zemiakov a ich vhodnosť na ľudskú spotrebu, ako aj ich označenie na obale.

Cielená kontrola: Kvalita piva v malých pivovaroch v SR

Za účelom overenia registrácie prevádzkarne pre výrobu piva (malý pivovar – reštauračný pivovar, remeselný pivovar, kočovník pivovar), overenia kvality vyrábaných pív v malých pivovaroch, vrátane ich správneho označovania, boli vykonané cieľné kontroly v malých pivovaroch podľa zákona NR SR o potravinách č.152/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov. Cieľnú kontrolu vykonávali inšpektori 23 regionálnych veterinárnych a potravinových správ v pôsobnosti ktorých sa jednotlivé pivovary nachádzali.

Cielená kontrola začala odberom vzoriek pív, predovšetkým u tých výrobcov, ktorí pivo plnia do spotrebiteľských obalov. Piva nie spotrebiteľsky balené boli ovzorkované a doručené na analýzu v náhradných obaloch z malých pivovarov v pôsobnosti tých RVPS, ktoré sa nachádzajú v mieste sídla veterinárnych a potravinových ústavov alebo v blízkom okolí. Vzorky do laboratória boli odoberané z dôvodu overenia správnosti označovania piva, z dôvodu stanovenia senzorických znakov, stanovenia fyzikálno-chemických znakov a prídavných látok, najmä sladidiel v tmavých pivách. **Z počtu 70 vzoriek pív, 37 vzoriek pív nebolo v súlade s požiadavkami** nariadenia EP a Rady(EÚ) č.1169/2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, s požiadavkami nariadenia EP a Rady (ES) č.1333/2008 o prídavných látkach v potravinách a v súlade s vyhláškou MPRV SR č.30/2014 o požiadavkách na nápoje - **ide o 52,8 %-nú porušenosť**.

Najviac nedostatkov bolo zistených v oblasti **správnosti a úplnosti označovania piva:**

- stredná výška písma na etiketách nezodpovedala požiadavkám nariadenia (požiadavka 1,2 mm, v skutočnosti zistená 1,0 mm)
- alergény (jačmenný a pšeničný slad) neboli zvýraznené predpísaným spôsobom
- nesprávne a neúplné označenie dátumu minimálnej trvanlivosti (napríklad – odporúčané spotrebovať, 3 dni od plnenia a iné, pričom má byť: minimálna trvanlivosť do..., alebo minimálna trvanlivosť do konca...)
- extrakt v pôvodnej mladine bol označený v stupňoch (°), nie v hmotnostných percentách (% hmot)
- údaje na etiketách – nie je dostatočný kontrast medzi písmom a pozadím
- skutočný obsah alkoholu je vyjadrený v %, chýba údaj „obj.“, taktiež skutočný obsah alkoholu bol vyjadrený v % vol, nie v kodifikovanej podobe štátneho jazyka v % objemových (% obj.)
- označenie piva ako „poctivé pivo“ a „pivo bez umelých prísad“. Ide o uvedenie spotrebiteľa do omylu tým, že poukazuje na to, že potravina – pivo má osobitné vlastnosti, pričom aj ostatné piva sú poctivo vyrobené a bez umelých prísad

Pri stanovení **fyzikálno-chemických znakov** boli zistené nedostatky:

- zistený extrakt v pôvodnej mladine nezodpovedal deklarovanej hodnote, čo malo za následok nesprávne začlenenie piva bežných druhov podľa názvu do príslušnej skupiny pív v zmysle národnej legislatívy
- zistená hodnota farby piva vyjadrená v jednotkách EBC nezodpovedala začleneniu piva do kategórie pív – svetlé, polotmavé, tmavé – napr. pivo svetlé má podľa legislatívy hodnotu do 18 jednotiek EBC – zisťované prípady svetlého piva: 32,5 EBC, 25,2 EBC, 19,8 EBC, 21,0 EBC, 34,3 EBC
- zistený skutočný obsah alkoholu vyjadrený v objemových percentách nezodpovedal deklarovaným hodnotám alkoholu na etiketách pív – napríklad: deklarovaná hodnota 3,5 % obj., zistená hodnota 5,1 %, deklarovaná hodnota 4,8 % obj., zistená 3,7 % obj., deklarovaná hodnota 4,9 % obj., zistená 5,6 % obj. alkoholu.

Pri kontrole prítomnosti **nepovolených prídavných látok** bolo zistené:

- tmavé kvasinkové pivo špeciál 13° - zistená prítomnosť nepovoleného sladidla kyselina cyklámová E 952 - obsah 66 mg/kg
- pivo špeciál – tmavý ležiak 13° - zistená prítomnosť sladidla Glykozidy steviolu 3,6 mg/kg pričom pivo nespĺňa kritérium pre použitie tohto sladidla. Nameraná kyslosť u piva predstavovala hodnotu 7 mekv NaOH.

Pri 44 cieľených kontrolách v malých pivovaroch na mieste inšpektori zistili tieto nedostatky:

- zo strany prevádzkovateľov potravinárskych podnikov (PPP) nebola splnená oznamovacia povinnosť na orgán úradnej kontroly potravín
- v manipulačnej chodbe pivovaru a v sklade surovín boli vrecia so surovinami (slad, chmeľ) skladované priamo na podlahe, pričom podlaha bola značne znečistená, taktiež v manipulačnej chodbe zistená prítomnosť lietajúceho hmyzu – komáre
- v prevádzke pivovaru neboli predložené nadobúdacie doklady k surovinám, taktiež nebolo predložené vyhlásenie o zhode na sklenené obaly
- v prevádzke pivovaru používané mraziace a chladiace zariadenia – ich ložné plochy, na uskladnenie chmeľu a sladových výťažkov, boli znečistené
- PPP nepredložil dokumentáciu zásad správnej výrobnjej praxe, vrátane projektu HACCP – systém zabezpečenia kontroly hygieny potravín, nepredložená evidencia teplôt a vlhkosti v sklade, bez evidencie o dezinfekcii, dezinsekcii a deratizácii.

Úradné kontroly produktov živočíšneho pôvodu za november 2018

K 30.11. 2018 Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ďalej len „ŠVPS SR“) evidovala 1560 schválených potravinárskych prevádzkarní, ktoré zaobchádzajú, pripravujú alebo produkujú produkty živočíšneho pôvodu, pre ktoré sú ustanovené požiadavky v nariadení (ES) č. 853/2004 a musia byť schválené príslušným orgánom v súlade s článkom 31 ods.2 nariadenia (ES) č. 882/2004 v platnom znení a článkom 3 nariadenia (ES) č. 854/2004 v platnom znení. Regionálne veterinárne a potravinové správy (ďalej len „RVPS“) vykonávali v mesiaci november 2018 vo vyššie uvedených schválených potravinárskych prevádzkarniach plánované úradné kontroly vo frekvencii 1 x mesačne.

Okrem plánovaných úradných kontrol potravín vykonávala v novembri 2018 ŠVPS SR prostredníctvom RVPS aj cieľené kontroly, ktoré boli hlavne zamerané na produkty živočíšneho pôvodu dodávané z iných členských štátov a boli vykonávané v prevažnej miere v miestach

určenia s výnimkou cieľenej kontroly VIANOCE. V mesiaci november 2018 RVPS vykonali celkovo **1 979** cieľených kontrol.

Najčastejšie zisťované nedostatky pri úradných kontrolách:

▪ označovanie

- na etikete baleného teľacieho mäsa neuvedená krajina, kde boli zvieratá zabitú a ani číslo schválenia bitútku,
- prebalené bravčové mäso - na etikete výrobcu označené "pôvod. Francúzsko", PPP mal údaje z pôvodnej etikety len o mieste chovu a zabitia a nie o mieste narodenia,
- delené hydinové mäso - na etikete výrobcu označené "pôvod. Slovenská republika", PPP mal údaje z pôvodnej etikety len o mieste chovu a zabitia a nie o mieste narodenia,
- mäsový výrobok – výrobca uvádza, že výrobok obsahuje alergén – glutén, avšak v zložení sú uvádzané zložky neobsahujúce tento alergén,
- mäsový výrobok – chýbal údaj o percentuálnom zastúpení zložky,
- škvarené živočíšne tuky – chýbal v označení opisný názov.

▪ výsledovateľnosť, nedostatky v dokumentácii

- chýba súvislosť medzi dodacím listom od dodávateľa a dokladmi „Presun výdaj“.

▪ produkty živočíšneho pôvodu po uplynutí DS/ DMT

- mäsové výrobky po DS.

▪ hygiena predaja a skladovania, dodržiavanie teplotných režimov

- chladnička s nadmernou námrazou,
- poškodené a znečistené dvere v suchom sklade, do chladiaceho boxu a pre príjem tovaru, vnútorné steny chladiaceho boxu umiestneného v suchom sklade znečistené, s výskytom plesne,
- prevádzková hygiena - mechanické nečistoty,
- v chladiacej vitríne na predajnej ploche priestor pod mriežkami znečistený nečistotami a nalepeným prachom,
- v sklade v chladiacom boxe na mliečne výrobky znečistená stena.

Vzorky produktov živočíšneho pôvodu, ktoré boli odobraté v rámci vyššie uvedených cieľených kontrol boli podrobené laboratórnym vyšetreniam na mikrobiologické ukazovatele, označovanie a fyzikálno-chemické ukazovatele.

V rámci cieľených kontrol potravín živočíšneho pôvodu RVPS vykonávali aj úradný odber vzoriek, ktoré boli následne podrobené laboratórnym vyšetreniam v požadovaných parametroch vo Veterinárnych a potravinových ústavoch Slovenskej republiky (ďalej len „VPÚ“). Celkovo bolo v mesiaci november odobratých **604** úradných vzoriek.